

Asia: VN/6802/2020

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

1) Kommentit arviomuistiossa esitetystä tulevaisuuden visiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Digitalisaatiokehityksen myötä niin julkisen kuin yksityisen sektorin palvelut siirtyvät yhä enenevässä määrin sähköisiksi palveluiksi perinteisten asiointikäyntien sijaan. Myös mahdollisuus osallistua kansalaisyhteiskunnan toimintaan tapahtuu usein sähköisten palvelukanavien kautta. Kirkkohallitus pitää kannatettavana valtion hallinnon toimesta tapahtuvaa digitaalisen henkilöllisyyden kehittämistä erityisesti sähköisen tunnistautumisen näkökulmasta. Viranomaisen tuottama ja ylläpitämä digitaalinen henkilöllisyys sekä sähköisen tunnistautumisen palvelu kohtelee yksilöitä yhdenvertaisemmin kuin pankki- tai mobiilipalveluasiakkuuteen perustuvat tunnistautumispalvelut.

2) Kommentit arviomuistiossa esitettyyn toiminnalliseen ratkaisuun

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirkkohallitus pitää arviomuistiossa sähköisen tunnistamisen ja digitaalisen identiteetin hallinnan mallille asetettuja tavoitteita tarkoituksenmukaisina. Valittavan ratkaisun tulisi olla laajasti, syrjimättömästi ja esteettömästi käytettävissä sekä helppokäyttöinen, käyttäjälähtöinen ja käytettävissä mobiiliasioinnissa. Kirkkohallitus kannattaa myös ulkomaalaisten henkilöiden mahdollisuutta saada digitaalinen identiteetti ja hyödyntää sitä asioinnissa.

Arviomuistiosta käy kuitenkin selville, että kaikilla ei ole käytössä internet-yhteyttä tai laitetta, jolla digitaalista identiteettiä ja sähköistä tunnistautumista voisi hyödyntää. Tämä koskee varsinkin iäkkäimpiä henkilöryhmiä. Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että huolehditaan myös tällaisten henkilöiden mahdollisuudesta asioida yhdenvertaisesti niin julkisissa kuin yksityisissä palveluissa.

Muistion mukaan digitaalisen henkilötodistuksen tarkoitus on vastata luonteeltaan passia tai henkilökortin käyttöä virallisena henkilöllisyyttä osoittavana asiakirjana. Kirkkohallitus pitää siten

luontevana, että digitaalisen identiteetin muodostamiseen ja myöntämiseen käytetään samoja prosesseja ja samoja viranomaistoimijoita kuin passin ja henkilökortin myöntämiseen.

3) Kommentit arviomuistion sisältämästä oikeudellisesta arviosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeudellisessa arvioinnissa hanketta on pohdittu kattavasti perusoikeuksien ja kilpailulainsäädännön näkökulmasta. Kirkkohallituksen mielestä asiaa tulisi syvällisemmin pohtia myös henkilötietojen suojan ja tietoturvallisuuden näkökohdista käsin. Palvelua kehitettäessä on teknisten ratkaisujen lisäksi syytä myös lainsäädännöllä turvata yksilön henkilötietojen suoja sekä oikeudet hallita omia tietojaan.

4) Muut kommentit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirkkohallitus toteaa, että sähköisten palvelujen tuottajan näkökulmasta ongelmalliseksi on koettu se, että vain osa kirkon tuottamista sähköisistä palveluista on hyväksytty Suomi.fi – tunnistuspalvelun piiriin, vaikka Suomen evankelis-luterilainen kirkko on julkishallinnon toimija ja vaikka palvelu pohjautuu laissa säädettyyn kirkon toimintaan. Tämä on vähentänyt palvelujen kustannustehokkuutta ja toisaalta se on saattanut myös hankaloittaa palvelujen käyttöä ja käytettävyyttä. Kirkkohallitus pitäisi tarkoituksenmukaisena, että arviomuistiossa kuvatun välineen käyttöä ei rajattaisi ainoastaan viranomaispalveluihin vaan se olisi mahdollisimman kattavasti käytössä sekä julkisissa että yksityisissä palveluissa.

Pihlaja Pirjo
Kirkkohallitus - Kirkkohallituksen virastokollegio